

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén: En inre marknad utan företagskattmässiga hinder – uppnådda resultat, pågående initiativ och uppgifter som återstår att lösa"

(KOM(2003) 726 slutlig)

(2004/C 117/10)

Den 24 november 2003 beslutade kommissionen att i enlighet med artikel 262 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén: En inre marknad utan företagskattmässiga hinder – uppnådda resultat, pågående initiativ och uppgifter som återstår att lösa" (KOM(2003) 726 slutlig).

Facksektionen för Ekonomiska och monetära unionen, ekonomisk och social sammanhållning, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 14 april 2004. Föredragande var Bryan Cassidy.

Vid sin 408:e plenarsession (sammanträdet den 28 april 2004) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 56 röster för, 14 röster emot och 3 nedlagda röster:

1. Inledning

1.1 I meddelandet beskrivs Europeiska kommissionens arbete för att undanröja skattehinder för företag med gränsöverskridande verksamhet på inre marknaden. Det innehåller inget förslag till skatteharmonisering, utan handlar endast om att undanröja skattehinder för gränsöverskridande verksamhet och att avlägsna hinder för en välfungerande inre marknad samt skattemässig ineffektivitet till följd av femton olika skattebaser.

1.2 Kommissionen har även sänt andra meddelanden om skattefrågor på remiss till Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK). År 2001 rådfrågades kommittén om kommissionens meddelande om "Skattepolitiken i Europeiska unionen – Prioriteringar för de kommande åren" (KOM(2001) 260). Föredragande för EESK:s yttrande var Peter Morgan. I det yttrandet ställde sig kommittén allmänt positiv till kommissionens målsättningar på det skattepolitiska området. Detta gäller särskilt behovet av att samordna företagsbeskattningen så att i första hand de små och medelstora företagen slipper problem som beror på skillnaderna mellan olika länder.

1.3 År 2002 publicerade EESK ännu ett yttrande, även denna gång med Peter Morgan som föredragande, om kommissionens förslag om skattekonkurrens och företagens konkurrenskraft. I det yttrandet framhöll EESK särskilt att moms, individuella pensionslösningar och internprissättning bör ges prioritet⁽¹⁾. Skillnader mellan olika nationella regelverk gör att det inte kan skapas rättvisa spelregler i beskattningshänseende för företag som är etablerade i olika medlemsstater.

1.4 År 2002 utarbetades också ett initiativytrande (föredragande: Henri Malosse, medföredragande: María Candelas Sánchez Miguel), där kommittén i starka ordalag påtalade att åtgärder för att undvika dubbelbeskattning måste genomföras snabbare, framför allt när det gäller förslaget att inrätta ett gemensamt forum för internprissättning i EU. EESK ställde sig bakom målet att skapa en inre marknad fri från skattehinder, men framhöll samtidigt att gemensamma regler måste införas som incitament för skapandet av en inre marknad. En harmoni-

serad skattebas för samtliga företag i EU är en målsättning som är förenlig med medlemsstaternas och EU-regionernas suveränitet på skatteområdet, eftersom det innebär att de bevarar möjligheten att fastställa skattesatsen.

1.5 År 2003 antog kommittén ett yttrande om kommissionens förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 90/435/EEG om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater (KOM(2003) 462 slutlig). Huvudföredragande var Renata Polverini. Kommitténs yttrande innebar ett stöd till kommissionens förslag som syftar till att avlägsna eller åtminstone minska den risk för dubbel eller flerfaldig beskattning som kan drabba vinstutdelningen från ett dotterbolag till dess moderbolag i det land där moderbolaget, eller ett fast driftställe, är beläget.

1.6 År 2003 antog kommittén ytterligare ett initiativytrande om gemensamma riktlinjer för beskattning, enhetligare skatte regler och möjlighet till beslut med kvalificerad majoritet. Föredragande var Lars Nyberg. Slutsatsen var att följande tre frågor skulle tas upp:

- att den öppna samordningsmetoden bör användas för att ta fram de mest effektiva skattesystemen,
- att en gemensam skattebas för företagen bör införas,
- att beslut med kvalificerad majoritet bör användas för att fastställa miniminivåer för företagskatten.

2. Det föreliggande meddelandet

2.1 I meddelandet betonas de skattehinder som påverkar företagen, särskilt små och medelstora företag med gränsöverskridande verksamhet på inre marknaden. I stort sett alla de skattehinder som diskuterades i meddelandet från 2001 föreligger även i dag. Kommissionen erinrar om att den har lagt fram en rad särförslag om och initiativ för undanröjande av specifika skattehinder.

(1) De priser för varor och tjänster som har gällt för företag som ingår i samma koncern.

2.2 Kommissionen fortsätter sitt arbete med att finna bredare och mer långsiktiga lösningar, genom vilka företagen skulle tillåtas använda en enhetlig företagskattbas (beskattningsbara vinster) för alla sina verksamheter inom EU. Kommissionen anser att detta är det enda systematiska sättet att lösa beskattningsproblemen på inre marknaden.

2.3 EESK är medveten om att kommissionen har vidtagit åtgärder bland annat för att se över fusionsdirektivet (90/434/EG) och direktivet om moderbolag och dotterbolag (90/435/EG).

3. Förslag

3.1 EESK har alltid stött kommissionens ansträngningar att undanröja sådana snedvridningar på inre marknaden som beror på att olika medlemsstater tillämpar olika regler och bestämmelser när det gäller företagsbeskattning. Detta problem kommer utan tvekan att förvärras efter EU:s utvidgning med tio nya medlemsstater den 1 maj 2004.

3.2 Därför krävs nya insatser för att befästa samordningsmetoderna i fråga om företagsbeskattning, t.ex. ett avtal mellan medlemsstaterna om handlingar som skall vara tillåtna respektive otillåtna inom ramen för de nationella skattesystemen. Behovet av en gemensam europeisk skattebas är en prioriterad.

3.3 EESK hoppas att medlemsstaterna erkänner de problem som företag – framför allt de små och medelstora – står inför. Dessa har inte de resurser som behövs för att komma till rätta med 15 (snart 25) olika bestämmelser. Kommittén anser att det finns fördelar med "hemstatsbeskattning" ⁽¹⁾ för små och medelstora företag, eventuellt med en maximigräns för omsättningen.

3.3.1 Kommissionens pilotprojekt beträffande "hemstatsbeskattning" erbjuder en lösning på problemet i anslutning till små och medelstora företags gränsöverskridande verksamhet, eftersom det medför att den skatteadministrativa bördan för dessa företag lättar. Ett hemstatsbeskattningssystem skulle kunna testas på bilateral basis, och efter en positiv utvärdering så småningom utvidgas till att omfatta hela EU.

3.4 En gemensam europeisk skattebas är ett viktigt första steg. De regler som gäller för IFRS skulle kunna bli en utgångspunkt för arbetet mot en gemensam skattebas. EESK anser att de internationella standarderna för finansiell rapportering (IFRS) är alltför betungande och att de därför inte skall tillämpas för små och medelstora företag eftersom de främst är avsedda för börsnoterade företag. Kommissionens förslag behöver anpassas för att det skall kunna tillämpas på små och medelstora företag. En anpassad uppsättning IAS/IFRS-standarder, i vilka man beaktar de små och medelstora företagens särskilda behov med avseende på den administrativa bördan och beskattningen, bör

utvecklas. En harmoniserad skattebas och nya redovisningsstandarder skulle kunna leda till en strängare beskattning. Dessa länder bör få möjligheter att motverka detta genom att förändra skattesatserna. De krav som uppstår i samband med den framtida Europabolagsordningen (Societas Europea) måste också beaktas.

3.5 Vi får inte glömma att alla dessa dubbelbeskattningsavtal mellan medlemsstaterna själva samt mellan medlemsstater och tredje land, t.ex. USA, är förvirrande och inkonsekventa – det finns ingen enhetlighet. EESK uppmanar Europeiska kommissionen att göra en utredning om dubbelbeskattningsavtal i alla branscher. Syftet är att utforma en vägledning för "bästa praxis" och finna en lösning som är godtagbar för alla parter.

3.6 I kommissionens meddelande finns ett intressant förslag, nämligen att det i framtiden kan komma att krävas någon form av "mest gynnad nations-klausul" mellan medlemsstaterna och noterar att en första diskussion i denna fråga skall hållas inom kort.

3.7 EESK vill än en gång för medlemsstaterna, som har det största inflytandet, framhålla behovet av ett avtal genom vilket små och medelstora företag tillåts och uppmanas att särskilt expandera i andra länder än hemlandet med nya arbetstillfällen som följd, eftersom det framför allt är de små och medelstora företagen som skapar nya arbetstillfällen. EESK stöder med eftertryck kommissionens önskan att avtal om företagens skattebas sluts mellan medlemsstaterna.

3.8 Bristen på verkliga framsteg i EU:s beslutsprocess när det gäller företagsbeskattning innebär överflyttning av politiska beslut som tagits av rådet och Europaparlamentet till EG-domstolen. Även utan politiska beslut finns det ett behov av rättsliga avgöranden i fråga om de olika skattesystemen. EG-domstolens rättspraxis ⁽²⁾ i skattemål börjar få långtgående effekter på skattesystemen, i synnerhet på medlemsstaternas system för skatt på utdelning. Om inga framsteg sker inom rådet när det gäller skattefrågor hoppas EESK att kommissionen inom kort utarbetar riktlinjer för hur EG-domstolens avgöranden i skattemål skall tolkas.

3.9 EESK skulle kunna stödja ökat samarbete mellan undergrupper av medlemsländer som vill åstadkomma framsteg i skattefrågor och på så sätt kunna kringgå det nuvarande kravet på enhällighet.

3.10 Slutligen är kommittén medveten om de svårigheter som medlemsstaterna står inför då de skall ändra sina nuvarande system. De måste kunna jämföra sina nuvarande skatteintäkter med den andel de får enligt ett nytt system. Detta förutsätter en öppen samordning samt förtroende och tillit mellan alla medlemsstater.

Bryssel den 28 april 2004

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Roger BRIESCH

⁽¹⁾ Bestämmelserna i företagets hemland används för alla skattebetalningar men med de skattesatser som gäller i det land där företaget har sin verksamhet.

⁽²⁾ Ett exempel från senare tid är C-446/03 Marks&Spencer plc v. David Halsey (HM Inspector of Taxes) (UK) – gränsöverskridande kompensation av förluster.